

BESLISSENDE MOMENTEN

A man with short, light-colored hair and a friendly smile is sitting at a white desk. He is wearing a dark blue corduroy jacket over a dark turtleneck sweater. On the desk in front of him are several open books, a white mug, and a pair of glasses. The background is a bright, indoor setting with a white wall and a window with a plant. The text is overlaid on the image in a large, white, sans-serif font, enclosed in a white circular graphic element.

**‘Preken is het
verjagen van de
doodse geesten
over mensen’**

Het luisteren naar een preek kan een beslissend moment in het leven zijn. IZB-Areopagus traint voorgangers daarom in preken voor tijdgenoten. 'De taal moet ververst worden, elke keer.'

Deze ochtend hebben zeven gemeentepredikanten uit verschillende kerkelijke denominaties zich verzameld in een kerkgebouw in Nijkerk. Ze hebben in de achterliggende maanden het boek 'De magie van het geloof' gelezen. Daarin beschrijft Kees van Ekris ontmoetingen die hij had, met een voetbalsupporter, een bankier, muzikant Stef Bos, rabbijn Tsvi Marx en anderen. Van Ekris deed dat als oud-studieleider van Areopagus, centrum voor contextuele en missionaire prediking, onderdeel van de IZB. Telkens stelde hij zichzelf de vraag: met welke machten hebben deze mensen te maken in hun werk en leven, en hoe kan ik het evangelie van Jezus daarmee in gesprek brengen?

Bij de leerkring over het boek wordt aan de deelnemers gevraagd om zelf als het ware een hoofdstuk aan het boek toe te voegen, door

iemand te ontmoeten naar wie ze nieuwsgierig zijn, en van wie het werk te maken heeft met de mythes en machten van deze tijd. En er vervolgens een preek over te schrijven. 'De Bijbel is het boek van ontmoetingen', zegt Kees van Ekris deze ochtend, met een verwijzing naar de missioloog J.H. Bavinck. 'In het missionaire gesprek is er dus een ontvankelijkheid nodig voor datgene waar God op dat moment een spoor trekt in iemands leven. Daarom is het goed om als predikant ontmoetingen te hebben buiten de kring van je eigen kerkleden. Daar doe je taal op voor de prediking. Die taal moet ververst worden, elke keer.'

Vakmanschap

De zeven predikanten hebben heel verschillende gespreksgenoten gekozen. Telkens hebben ze een portret geschreven van die ontmoeting en daarna een preek waarin zij hierop reflecteren. Alexander Bosma, predikant in de NGK Oegstgeest, maakte een afspraak met een docent-meubelmaker op het MBO, als inspiratiebron voor een preek over een tekst uit het Bijbelboek Exodus. Daarin wordt gesproken over de vaklieden die

de tempel bouwden. Van een van hen wordt gezegd dat hij was gevuld met de goddelijke geest. 'In mijn gemeente struikel je over de proefschriften, veel volwassenen zijn hoogopgeleid. Ik ben aangesteld voor de jongeren. Sommigen zitten op een vmbo-school en vinden moeilijk aansluiting. Ik wilde in mijn preek waardering voor vakmanschap uitspreken. Dat vakmanschap een plek is waar je de Geest op het spoor kunt komen.'

Van Ekris geeft feedback op de preek van Bosma. Hij zegt dat hij daar al lezend veel terugvindt van de vreugde die de ontmoeting heeft gegeven. 'Dat doortrekt de taal van je preek. Je benoemt de wijsheid en de precisie in het werk van een vakman. Ik denk dat jouw kerkgangers hebben gevoeld dat je op dezelfde golflengte zit.' Bosma vertelt na de training in de wandelgangen dat hij inderdaad veel positieve reacties van ouders op deze preek heeft gekregen.

Visser

Een gesprek kan soms niet brengen wat je ervan verwacht, maar ook dat kan voeding zijn voor de preek. Dominee Brand Jan van de Kamp zocht een voormalige topbestuurder van een luchtvaartmaatschappij op, die met hem op

een vereniging zit. 'We hebben beiden het gesprek gewaardeerd, maar er ontstond geen gesprek over geloof. Waar het mij om gaat, heb ik niet kunnen overbrengen.' De man vertelde wel een anekdote die bij hem was blijven hangen. Zijn opa was visser, en vanaf het moment dat hij minder trouw naar de kerk ging, kreeg hij minder geld voor zijn vis. Dat werd een definitieve breuk met 'die rotkerk'.

'Het verhaal van zijn opa zou ik zeker opnemen in een preek', zegt Van Ekris. 'Dat zet zijn reserve in een ander daglicht. Sommige mensen willen niets meer van de kerk weten, niet omdat ze niet geloven, maar omdat ze beschadigd zijn. En ik zou ook meteen de vraag stellen: Wie beschadigen wij als kerkmensen, op dit moment?'

Mythe

In het groepsgesprek wordt telkens gepeild welke theologische vragen je bij een ontmoeting kunt stellen. Soms wordt de macht van het geld tastbaar. Zo raakte Jan Willem van Bart, predikant in Krimpen aan den IJssel, in gesprek met een echtpaar uit zijn gemeente dat een binnenvaartschip heeft. 'Dit was voor mij een nieuwe wereld. Ik trof hen op een dag dat er geen vracht was geweest. Dat zorgde voor een gevoel van

crisis. Meteen gingen alle alarmbellen af bij de schipper. Als dit weer gebeurt, moet ik dan mijn schip verkopen?’

De stress die hij zag bij het gezin had indruk op hem gemaakt. ‘Ik heb het vervolgens in mijn preek gehad over onze mythe van veiligheid. Ons leven lijkt te bestaan uit het inbouwen van zekerheden. Jezus laat een tegenstem horen: maak je niet druk om je dagelijkse behoeften, maar zoek het Koninkrijk van God. Durven we het aan met die woorden van Jezus, is dan een vraag die ik gesteld heb.’

Weldadig

‘Wat mij in jouw preek raakt, is de aandacht voor de hardheid van het leven’, reageert Van Ekris. ‘Wat is het een verademing als dit in een preek wordt uitgetekend. De erkenning daarvan is zo belangrijk. Een preek is niet alleen verkondiging, het is ook Lebenshilfe, troost in het leven.’

Van Ekris probeert de predikanten aan te sporen om ontmoetingen met niet-kerkelijke

tijdgenoten aan te gaan en erachter te komen welke machten druk uitoefenen op hun leven. ‘Preken is het verjagen van de doodse geesten over mensen. In deze tijd zijn er veel mensen die geen verbondenheid meer ervaren met hun eigen ziel en met God. Het is weldadig dat er dan een predikant op je weg komt: iemand die is vrijgesteld om te helpen die verbinding weer te leggen.’

De leerkring ‘De magie van het geloof’ wordt in het najaar herhaald. Meer info: izb.nl/areopagus